

Verstedelijking strategie

strategie voor nieuwe woningtypologieën in de Haarlemmermeer (Europaan 5, 2e prijs)

Clîent: European commissie en gemeente Haarlemmermeer
Project: 2001 in samenwerking met Machiel Spaan (M3H architecten)
Budget: onbekend
Status: prijsvraag ontwerp

Na jaren van gebruik als landbouwgrond is het voormalige meer het doel geworden van stedelijke uitbreiding en de Haarlemmermeer heeft een kritische keuze; zich te begeven in het proces van verstedelijking door gebruik te maken van de rijkdom van het bestaande agrarisch/culturele landschap om zo variëteit en diversiteit te bieden, of om te opteren voor een 'deken' ontwikkeling van monotone stedelijke woningen. Deze studie laat zien hoe stedelijke ontwikkeling benaderd kan worden om identiteit en differentiatie te versterken in de fysieke omgeving en om een variëteit te promoten in woningtypes en verschillende leefstijlen.

Een groot aantal van de regionale en nationale ontwikkelingen beïnvloeden de Haarlemmermeer; zoals de veranderingen in agrarische politiek, groeiende infrastructuur (snelwegen, openbaar vervoer routes) en nieuwe waterbeheersingseisen. Deze veranderingen zijn onontkoombaar. De belangrijke vragen zijn: hoe is het mogelijk te verzekeren dat de kwaliteiten van het landschap en zijn agrarische erfgoed niet verdwijnen in de nieuwe Haarlemmermeer? Hoe kunnen de bestaande kenmerken een nieuwe kwaliteit bieden voor de toekomstige Haarlemmermeer.

Een eerste glimp op de geïnverteerde (diapositief) topografische kaart van Noord Holland lijkt op een verwarrende massa met witte lijnen. Hoewel bij een inspectie van dichtbij is het mogelijk deze lijnen te onderscheiden in afzonderlijke netwerken, met ieder netwerk zijn eigen specifieke kenmerken. In de Haarlemmermeer zijn er 4 netwerken te onderscheiden. Ieder netwerk representeert een specifiek systeem met zijn visuele, compositorische en organisatorische kwaliteiten. De verschillen tussen de netwerken maken verschillende combinaties en functies mogelijk; wonen en werken, wonen en recreëren, wonen en natuur. Elk netwerk ontwikkelt zijn eigen stedelijke vorm volgens een ontwikkel strategie met een unieke set regels die het een onderscheidende visuele expressie geeft. Door deze stedelijke vormen te overdrijven is het mogelijk te laten zien dat ieder netwerk meer bevorderlijk is dan een bepaald type manier van leven. De netwerken dienen als raamwerk voor de verdere ontwikkeling van de Haarlemmermeer. Bestaande karakteristieken van het landschap vormen de referentie voor specifieke woningtypologieën. Deze karakteristieken refereren naar zowel verleden als heden, zoals het herstel van laagveen (verleden) voor de 'drie torens' of het oplossen van het teveel aan bagger (heden) in combinatie met een nieuwe wijk.

